

Nr 620

Av herr Nilsson, Ferdinand, m.fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 94, angående ett system för permanent skördeskadeskydd, m.m.

(Lika lydande med motion nr 723 i Andra kammaren)

I propositionen nr 94 till årets riksdag framlägges förslag angående ett system för permanent skördeskadeskydd, m.m. Utöver de försäkringsmässiga åtgärder som däri föreslås avser departementschefen en komplettering i form av bidrag att utbetalas i sådana fall då betydande skördeskador uppenbarligen föreligger men på grund av systemets konstruktion skadeersättning likväl icke kan utgå. Detta ger lantbruksnämnderna möjlighet att även i enskilda fall utanför område där försäkring utgår bringa hjälp åt enskilda jordbrukare eller byar som hårt drabbats. Detta är rimligt. Man har emellertid svårt att förstå varför dessa jordbrukare, som dock är med och kollektivt betalar försäkringen, skall särskilt hårt prövas för erhållande av bidrag enbart därför att deras grannar icke i större omfattning drabbas av skördeskador.

I många fall inträffar uppenbara likviditetssvårigheter som icke kan bemästras med bidrag, eller där bidrag icke är den lämpligaste åtgärden.

Lantbruksstyrelsen finner i sitt remissyttrande över förslaget att en lånefond eller statlig garanti för skördeskadelån skulle utgöra ett fullgott komplement. Statens jordbruksnämnd konstaterar även att för ett stort antal jordbrukare kvarstår tillfälliga kreditbehov som bör i sammanhanget tillgodoses. Landsorganisationen är inne på liknande tankegångar och förordar statlig kreditgaranti. Sveriges Lantbruksförbund och RLF finner det märkligt att skördeskadelån icke upptagits som komplement till den förordade skyddsformen. Då det ifrågasatta systemet ofta ur den enskilde jordbrukarens synpunkt slår fel måste skördeskadelån som institution uppfattas som en viktig del av det permanenta skördeskadeskyddet.

Liknande synpunkter framföres av det stora flertalet andra remissinstanser.

Det uppenbara behovet är att förslaget kompletteras av ett system med skördeskadelån. Detta låter sig göra antingen genom att lånefondsmedel anlitas eller genom statlig kreditgaranti. Så länge räntan på den allmänna lånemarknaden är uppskruvad till en nivå, som kan vara motiverad för någ-

ra näringsgrenar med högkonjunktur men som andra grenar av näringslivet, jordbruk liksom annan småföretagsamhet, icke kan bära, måste emellertid statlig lånegranti för av skördeskador hårt drabbade förenas med en statlig ränteeftergift eller s.k. subvention. Därigenom kan den effektiva räntan bringas ned till en nivå — för närvarande 4 procent — som låntagarna kan bära.

Därför föreslås,

dels att den bidragsgivning, som är förbunden med föreliggande förslag utöver försäkringen, måtte liksom denna utgå utan behovsprövning;

dels att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t göra framställning om att skördeskadeskyddet kombineras med lånemöjligheter till skälig ränta och i enlighet med i motionen angivna synpunkter genom ny proposition till innevarande års riksdag.

Stockholm den 7 april 1961

Ferdinand Nilsson
i Kungsängen

Ivan Svanström

Axel Emanuel Andersson